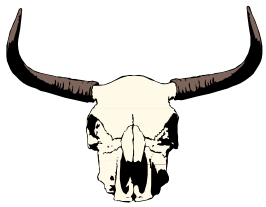


"ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΤΡΕΛΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ"

Ενημερωτικό Φυλλάδιο του Υπουργείου Γεωργίας για την ενημέρωση των κτηνοτρόφων
Η ΣΕΒ ΕΙΝΑΙ ΝΟΣΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Π.Δ. 133/92



**ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
 ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
 ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η
 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ.**



Ν. Χαρίσης και Δ. Παναγιωτάτος,
 Κτηνίατροι της Γενικής Δ/σης
 Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας

Τι είναι; Η ΣΕΒ είναι ένα θανατηφόρο νευρικό νόσημα των βοοειδών που ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά το 1986 στην Αγγλία.

Που οφείλεται; Οφείλεται σε μια φυσιολογική πρωτεΐνη των νευρικών κυττάρων (prion) η οποία, για άγνωστους λόγους μετατρέπεται σε παθολογική.

Σε ποια ηλικία εμφανίζεται; Μέχρι τώρα η ΣΕΒ έχει βρεθεί μόνο σε βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών, και συχνότερα σε ζώα ηλικίας 4-7 ετών.

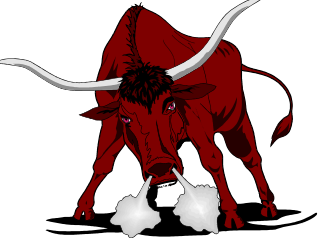
Πως μεταδίδεται; Η επικρατέστερη αντίληψη είναι ότι τα βοοειδή μολύνονται όταν καταναλώσουν κρεατάλευρα που προήλθαν από μολυσμένα μηρυκαστικά.

Ο άνθρωπος προσβάλλεται από τη νόσο και πως; Το 1996 εντοπίστηκε σε άνθρωπο μια νέα μορφή της θανατηφόρας ασθένειας Creutzfeldt-Jacob η οποία πιστεύεται ότι προήλθε από την κατανάλωση κρέατος βοοειδών που είχαν προσβληθεί από τη ΣΕΒ.

Πως προστατεύονται οι καταναλωτές από τη ΣΕΒ; Μέχρι τον Ιούλιο του 2001 που εκτυπώθηκε το παρόν έντυπο δεν είχε ανακοινωθεί καμία εργαστηριακή εξέταση η οποία να αποδειχνει την παρουσία του παθογόνου παράγοντα σε προϊόντα ζωϊκής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. Έτσι, ο μόνος τρόπος για να βεβαιωθούμε ότι τα προϊόντα ζωϊκής προέλευσης που καταναλώνουμε είναι απαλλαγμένα από τη ΣΕΒ και συνεπώς ασφαλή, είναι να εξετάσουμε τα ζώα από τα οποία προέρχονται. Γι αυτό το Υπουργείο Γεωργίας εφαρμόζει από τον Ιανουάριο του 2001 το **Πρόγραμμα Επατήρησης και Ελέγχου της ΣΕΒ** που προβλέπει την εξέταση όλων των βοοειδών ηλικίας άνω των 30 μηνών, τα οποία:

- παρουσιάζουν ύποπτα κλινικά συμπτώματα
- βρίσκονται νεκρά ή ετοιμοθάνατα(ανεξαρτήτως αιτίας θανάτου)
- προωθούνται στα σφαγεία για επείγουσα σφαγή ή
- σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ανεξαρτήτως αιτιολογίας

Το παραπάνω πρόγραμμα προβλέπει αποζημιώσεις για τα ζώα που κατάσχονται!



Η έγκαιρη αναγνώριση της νόσου από τον κτηνοτρόφο προϋποθέτει την άμεση επαφή του με τα ζώα και την δυνατότητα να αντιληφθεί αμέσως ακόμα και την πιο μικρή αλλαγή συμπεριφοράς σε κάποιο από αυτά. Στη συνέχεια ο κτηνοτρόφος πρέπει να ειδοποιήσει το Αγροτικό Κτηνιατρείο της περιοχής του που είναι υποχρεωμένο να στείλει αμέσως κτηνίατρο. Ο κτηνίατρος με τη βοήθεια του κτηνοτρόφου εξετάζει και παρακολουθεί το ζώο για τυχόν εντοπισμό ενός ή περισσότερων νευρολογικών ή μη νευρολογικών συμπτωμάτων.

Ποια είναι τα συμπτώματα της ΣΕΒ; Τα προσβεβλημένα από τη ΣΕΒ ζώα,

• παρουσιάζουν μειωμένη γαλακτοπαραγωγή και απώλεια βάρους (ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στις περιπτώσεις αυτές διότι παρόμοια συμπτώματα οδηγούν στην απομάκρυνση του ζώου από το κοπάδι με αποτέλεσμα να σφάζεται πριν εμφανίσει τα τυπικά συμπτώματα που θα μας οδηγήσουν στη διάγνωση της νόσου)

• παρουσιάζουν μείωση του καρδιακού ρυθμού

• απομονώνονται από το υπόλοιπο κοπάδι, ή αν πρόκειται για αγελάδες γαλακτοπαραγωγής αρνούνται να μπουν στην αίθουσα αρμέγματος.

• αρχίζουν να γίνονται υπερευαίσθητα στο φως, τους θορύβους και στην επαφή με ανθρώπους ή άλλα ζώα (η απλή πίεση στο λαιμό, ρύγχος ή τα αφτιά με ένα μολύβι, ή ένας οξύς μεταλλικός ήχος μπορεί να προκαλέσει έντονες συσπάσεις των μυών του σώματος, κινήσεις της ουράς, τρόμο της κεφαλής, και κινήσεις καθαρισμού του δέρματος του κορμού με τη γλώσσα ενώ η επαφή των πίσω άκρων με μια σκούπα μπορεί να προκαλέσει έντονα λακτίσματα. Συχνή ή υπερβολική λήξη των ρουθουνιών, βήχας και ρουθουνίσματα εφόσον δεν προέρχονται από κάποιο εξωτερικό ερεθιστικό παράγοντα σημαίνουν υπερευαίσθησία του αναπνευστικού σωλήνα. Υπερβολικές κινήσεις των πτερυγίων των αφτιών, ενώ τα πτερύγια όταν αναπαύονται παρουσιάζουν μια αφύσικη στάση. Η αυξημένη λήξη του κορμού και των άκρων είναι επίσης ένα τυπικό σύμπτωμα της νόσου. Το συχνό ξύσιμο του κεφαλιού πάνω στις ποτίστρες και των αφτιών με τα πίσω άκρα αποτελεί ένα ακόμα σύμπτωμα της νόσου)

• τρομάζουν εύκολα, ακόμα και με την παρουσία των κτηνοτρόφων τους οποίους γνωρίζουν και εμφανίζουν ελαφρά διαταραχή στο βάδισμα (κυρίως στα πίσω άκρα).

είναι τα πρώτα που σηκώνονται όταν κάποιος μπει στο στάβλο και προσπαθούν να τοποθετηθούν πίσω από τα υπόλοιπα (σε ελάχιστες περιπτώσεις όμως παραμένουν ξαπλωμένα περισσότερο από ότι συνηθίζουν, οπότε η νόσος είναι πιθανόν να συγχέεται στις περιπτώσεις αυτές με μεταβολικά νοσήματα, όπως η υπομαγνησαιμία. Για αυτό συνιστάται η χορήγηση θεραπείας έτσι ώστε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αυτό).

• παρουσιάζουν μεταβολή της φυσιολογικής συμπεριφοράς τους (προσπαθούν να αποφύγουν τη συγκράτηση ή κλωτσούν και γίνονται επιθετικά).

• αντιδρούν έντονα σε ηχητικά ερεθίσματα,

• παραπατούν και πέφτουν στην προσπάθειά τους να βαδίσουν, ιδίως όταν προσπαθούν να στρίψουν. όταν υποχρεωθούν τρέχουν με μεγάλο δρασκελισμό και με υψωμένη την ουρά.

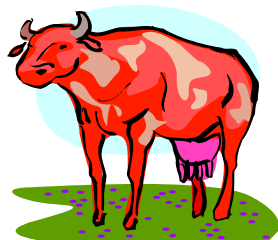
• η κεφαλή κατά την ανάπαυση είναι χαμηλωμένη και η ράχη γυρτή.

• καταλαμβάνονται από φρενίτιδα, ιδίως όταν κάποιος προσπαθήσει να τα συγκρατήσει από το κεφάλι,

• προσπαθούν να πηδήξουν πάνω από τις διαχωριστικές μπάρες των κελιών,

• πέφτουν στο έδαφος και δεν μπορούν να σηκωθούν εύκολα (στο τελικό στάδιο τα ζώα είναι αδύνατον να σηκωθούν ακόμα και με βοήθεια)

Όλα τα προσβεβλημένα ζώα δεν παρουσιάζουν απαραίτητα τα ίδια συμπτώματα



Παρόλο που τα περισσότερα ζώα παρουσιάζουν απώλεια βάρους η όρεξή τους διατηρείται κανονική





Διάρκεια της νόσου: Κυμαίνεται από 2 εβδομάδες έως ένα χρόνο. Η γενική κατάσταση χειροτερεύει συνήθως μέσα σε 2 μήνες οπότε γίνεται διάγνωση και συνιστάται η ευθανασία

Έλεγχος και επιτήρηση στο κοπάδι: Όταν εισάγουμε νέα ζώα στο κοπάδι προσέχουμε από ποια χώρα και ποια περιοχή προέρχονται. Τα ζώα πρέπει να προέρχονται από εκτροφές απαλλαγμένες από τη νόσο. Στις μολυσμένες εκτροφές τα ζώα θανατώνονται και καίγονται. Απαγορεύεται η διατροφή των ζώων με ζωοτροφές που περιέχουν πρωτεΐνες από μηρυκαστικά.

Προστασία της Δημόσιας Υγείας:

1. Υποχρεωτική κατάσχεση και καταστροφή των εγκεφάλων, οφθαλμών, και νωτιαίου μυελού από τα σφάγια των βοοειδών.
2. Προσεκτική επιλογή των πρώτων υλών για την Παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (από χώρες απαλλαγμένες της νόσου).
3. Απαγόρευση εισόδου στη χώρα ύποπτων ζώων ή ζωικών προϊόντων.

Άλλες πληροφορίες:

1. Καλό μαγείρεμα των κρεάτων και των προϊόντων ζωϊκής προέλευσης. Από διάφορα πειράματα που έγιναν σε ποντίκια δεν αποδείχτηκε η μετάδοση της ΣΕΒ από μολυσμένο γάλα, παρόλα αυτά συνιστάται η κατάσχεση και καταστροφή του γάλακτος που προέρχεται από μολυσμένες εκτροφές.
2. Η πρωτεΐνη που είναι υπεύθυνη για τη ΣΕΒ δεν είναι απόλυτα γνωστή και κατά συνέπεια δεν είναι σίγουρο αν καταστρέφεται από τα συνήθη απολυμαντικά.



Υπάρχει σχέση μεταξύ της ΣΕΒ των βοοειδών και της Εγκεφαλοπάθειας του ανθρώπου (νόσος Creutzfeldt-Jakob); Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπάρχει σύνδεση μιας παραλλαγμένης μορφής της CJD με την ΣΕΒ. Παρόλα αυτά αξίζει να αναφερθεί ότι η συχνότητα εμφάνισης εγκεφαλοπαθειών σε ανθρώπους είναι η ίδια τόσο σε χώρες με μεγάλο αριθμό κρουσμάτων σε βοοειδή, όπως η Αγγλία, όσο και σε χώρες όπου δεν έχει εμφανιστεί κανένα κρούσμα σε ζώα. Οι κτηνοτρόφοι, κτηνίατροι, εκδοροσφαγείς και γενικότερα όσοι έρχονται σε επαφή με τα μολυσμένα ζώα ή τα προϊόντα τους δεν κινδυνεύουν περισσότερο από άλλες επαγγελματικές ομάδες.

Υπάρχει η ΣΕΒ στην Ελλάδα; Μέχρι τον Ιούλιο του 2001, που εκδόθηκε το παρόν ενημερωτικό έντυπο, διενεργήθηκαν στην Ελλάδα 3.500 εξετάσεις σε υλικό από εγκεφάλους βοοειδών, αλλά όλα τα δείγματα αποδείχτηκαν αρνητικά.

Αφού η ΣΕΒ δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα γιατί πρέπει οι κτηνοτρόφοι να ειδοποιούν τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες κάθε φορά που διαπιστώνουν κάποιο σύμπτωμα ή ύποπτη συμπεριφορά στα ζώα τους; Γιατί μέσα στο 2001 όλα τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αξιολογηθούν και θα καταταχθούν σε κατηγορίες ανάλογα με το αν είναι απαλλαγμένες ή όχι από ΣΕΒ. Όμως, για να αποδείξουμε στα λοιπά Κράτη-Μέλη ότι είμαστε απαλλαγμένοι από ΣΕΒ πρέπει να εξετάζουμε όσο το δυνατόν περισσότερα δείγματα από βοοειδή μεγαλύτερα των 30 μηνών.

Τι θα κερδίσει η Ελληνική βοοτροφία αν η Ελλάδα επιτύχει να αναγνωρισθεί διεθνώς σαν χώρα απαλλαγμένη της ΒΣΕ; Αν η χώρα μας αναγνωρισθεί σαν χώρα απαλλαγμένη της ΒΣΕ τότε τα προϊόντα μας θα μπορούν να διακινηθούν όχι μόνο μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. **Επιπλέον θα αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στον Έλληνα καταναλωτή στο βοδινό κρέας με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης του και την έξοδο των Ελλήνων κτηνοτρόφων από τη δύσκολη θέση στην οποία έχουν περιέλθει λόγω της ΣΕΒ.**

Η καταπολέμηση της ΣΕΒ είναι μια προσπάθεια που απαιτεί τη συμμετοχή όλων μας



Για περισσότερες λεπτομέρειες, καθώς και για όποια άλλη πληροφορία θέλετε μπορείτε να απευθύνεστε στα κατά τόπους Αγροτικά Κτηνιατρεία ή στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Νομαρχίας σας.